

WYROBY PIEKARSKIE	N O R M A B R A N Ż O W A	
	Pieczywo mieszane Chleb marynarski mieszany	
	BN-81 8073-18	
	Grupa katalogowa 1232	

1. WSTĘP

1.1. Przedmiot normy. Przedmiotem normy jest chleb marynarski mieszany, zachowujący przydatność konsumpcyjną przez cztery tygodnie po wypieku. Norma nie dotyczy chleba w obrocie detalicznym.

1.2. Określenia. Chleb marynarski mieszany — chleb przygotowany z mąki żytniej typ 800 w ilości 65 % i mąki pszennej typ 650 w ilości 35 % na kwasie i drożdżach z dodatkiem syropu skrobiowego, mleka odtłuszczonego w proszku, soli i standardowej serwatki propionowej lub propionianu wapnia.

2. OZNACZENIE

CHLEB MARYNARSKI MIESZANY BN-81/8073-18

3. WYMAGANIA

3.1. Wymagania dotyczące surowców. Surowce użyte do produkcji powinny być zgodne z odpowiednimi normami przedmiotowymi.

3.2. Wymagania organoleptyczne i fizykochemiczne — wg tabl. 1.

3.3. Masa chleba i tolerancje wagowe — wg tabl. 2.

3.4. Cechy dyskwalifikujące. Chleb:
— w opakowaniu uszkodzonym,
— ze śladami pleśni na powierzchni i bochenka lub w miększu,
— zdeformowany lub mechanicznie uszkodzony,
— o miększu lepkiem, niedopieczonym lub zanieczyszczonym,
— o smaku gorzkim, zbyt kwaśnym, zbyt słonym, niesłonym lub innym obcym,
— o zapachu stęchłym, mdłym lub innym obcym dla danego rodzaju pieczywa,
należy zdyskwalifikować i odrzucić jako artykuł spożywczy nie nadający się do spożycia i obrotu.

Tablica 1

Wymagania		
Opakowanie jednostkowe		szczelne, czyste
Kształt		nadany formą
Skórka	powierzchnia	lekko chropowata
	barwa	jasnobrązowa do brązowej o intensywności malejącej w kierunku miększu
	grubość	skórki górnej, nie mniejsza niż 3 mm w miejscach przylegających do formy, nie mniejsza niż 1,5 mm, ściśle połączona z miększem
Miększość	elastyczność	miększość po lekkim nacisku powinien wrócić do stanu pierwotnego bez uszkodzenia struktury; pod koniec okresu przydatności dopuszczalna nieco zmniejszona elastyczność
	konsystencja	zwarta, jednolita, bez pęknięć
	porowatość	dość równomierna, cienkościenna
Smak		łagodny, lekko kwasowy
Zapach		aromatyczny, swoisty dla rodzaju pieczywa
Kwasowość stopnie, nie większa niż	bezpośrednio po wypieku	7,0
	w czwartym tygodniu	8,0
Wilgotność, %	bezpośrednio po wypieku nie większa niż	48,0
	w czwartym tygodniu, nie mniejsza niż	40,0

Zgłoszona przez SPOŁEM Centralny Związek Spółdzielni Spożywców Zakład Badawczy Przemysłu Piekarskiego
Ustanowiona przez Dyrektora SPOŁEM CZSS Zakładu Badawczego Przemysłu Piekarskiego dnia 25 maja 1981 r.
jako norma obowiązująca od dnia 1 stycznia 1982 r.
(Dz. Norm. i Miar nr 13/1981 poz. 59)

Tablica 2

Deklarowana masa 1 sztuki	Tolerancja masy poszczególnych sztuk chleba		
	do 30 min po wypieku $\pm 3\%$, z tym że średnia arytmetyczna masy 10 sztuk nie powinna być mniejsza od masy podanej niżej, g	do 6 h po wypieku $\pm 3\%$, z tym że średnia arytmetyczna masy 10 sztuk nie powinna być mniejsza od masy podanej niżej, g	w ciągu 4 tygodni po wypieku $\pm 5\%$, z tym że średnia arytmetyczna masy 10 sztuk nie powinna być mniejsza od masy podanej niżej, g
1500	1550	1500	1300

4. PAKOWANIE, PRZECHOWYWANIE I TRANSPORT

4.1. Pakowanie. Chleb marynarski mieszany powinien być pakowany w arkusze papieru siarczynowego utrwalonego powierzchniowo 4-procentowym wodnym roztworem propionianu wapnia gramatury $30 \div 40$ o wymiarach 500×700 mm, a następnie w torebki z folii polietylenowej grubości $0,06 \div 0,08$ mm o wymiarach 250×520 mm, szczelnie zamknięte.

Torebki z folii polietylenowej powinny być nie uszkodzone, czyste, suche, bez obcych zapachów, dopuszczone przez władze sanitarne do pakowania artykułów spożywczych. Wewnątrz torebki powinna znajdować się etykieta o wymiarach 50×30 mm zawierająca:

- oznaczenie wg rozdz. 2,
- numer zakładu produkcyjnego,
- datę produkcji.

4.2. Przechowywanie

4.2.1. Okres przechowywania. Przy zachowaniu warunków podanych w 4.1 i 4.2.2, w których pro-

dukt powinien być zgodny z wymaganiami normy, okres przechowywania wynosi cztery tygodnie, licząc od daty produkcji.

4.2.2. Warunki przechowywania. Chleb powinien być przechowywany w pomieszczeniach czystych, suchych, bezwonnym i wolnym od szkodników i ich pozostałości. Temperatura pomieszczenia nie powinna być wyższa niż 20°C . Chleb powinien być układany w pojemnikach, na półkach lub wózkach w sposób zabezpieczający przed uszkodzeniem opakowania jednostkowego lub zdeformowaniem.

4.3. Transport. Chleb powinien być przewożony w pojemnikach środkami transportowymi przeznaczonymi wyłącznie do przewozu pieczywa, szczelnie krytymi, czystymi, suchymi, wyposażonymi w urządzenia do ustawiania pojemników lub układania chleba w pojedynczych warstwach. Niedopuszczalne jest przewożenie chleba bezpośrednio na podłodze środków transportowych. W przypadku transportowania na dalsze odległości chleb powinien być pakowany w pudła z tektury falistej po 8 sztuk lub w worki papierowe wielowarstwowe po 16 sztuk.

5. BADANIA

5.1. Pobieranie próbek — wg PN-70/A-74104.

5.2. Wykonanie badań — wg PN-79/A-74108. Wyniki badań należy podać z dokładnością wymaganą w normie przedmiotowej, zaokrąglając liczby zgodnie z PN-70/N-02120 p. 3.3.2.

5.3. Ocena partii. Partię chleba marynarskiego mieszanego należy uznać za zgodną z wymaganiami normy, jeżeli odpowiada wymaganiom podanym w 3.1, 3.2 i 4.1 oraz nie wykazuje cech dyskwalifikujących wymienionych w 3.3.

K O N I E C

ZAŁĄCZNIK

CHLEB MARYNARSKI MIESZANY

I. receptura	I	II	2. Zużycie materiałów pomocniczych i opakowaniowych na 1000 kg
mąka żytnia typ 800	65,0 kg	65,0 kg	papier siarczynowy gramatura $30 \div 40$ $12,0 \div 14,0$ kg
mąka pszenna typ 650	35,0 kg	35,0 kg	folia polietylenowa o grubości $0,06 \div 0,08$, szerokości 250 mm 12,0 kg
syrop skrobiowy	5,0 kg	5,0 kg	propionian wapnia do sterylizacji 3,0 kg
standardowa serwatka propionowa	2,0 kg	—	3. Nawazka kęsów ciasta wraz z mąką do obrabiania. Bochenki fermentujące w formach — 1700 g.
propionian wapnia	—	0,2 kg	4. Deklarowana masa jednej sztuki. Bochenki fermentujące w formach — 1500 g.
mleko odtuszczone w proszku	2,0 kg	4,0 kg	5. Wydajność średnia przy wadze jednostkowej 1,5 kg. Bochenki fermentujące w formach — 146.
drożdże świeże	1,0 kg	1,0	
sól	1,7 kg	1,7 kg	
olej jadalny do smarowania form	0,3 kg	0,3 kg	

INFORMACJE DODATKOWE

1. Instytucja opracowująca normę — Zakład Badawczy Przemysłu Piekarskiego SPOŁEM Centralny Związek Spółdzielni Spożywców, Warszawa.

2. Normy związane

PN-70/A-74104 Pieczywo. Pobieranie próbek

PN-79/A-74108 Pieczywo. Metody badań i ocena punktowa

PN-70/N-02120 Zasady zaokrąglania i zapisywania liczb

3. Symbol wg SWW — 2421-222.

4. Autorzy projektu normy — dr inż. Irena Waśkiewicz, mgr inż. Henryk Jasak — Wojskowy Ośrodek Naukowo-Badawczy Służby Żywnościowej, Warszawa.

233